

מרובה פרק שביעי בבא קמא

עו.

עין משפט
נר מצוה

קח א מיי פ"ב מהל'
נגיבה הלכה א סמג
עשין עא:

תורה אור השלם

1. כי יתן איש אל רעהו
בסוף או בלים לשמור
וגבג מבית דאיש אם
יקרא הגבג ישלם
שמות כב ו
שנינים:

מוסף רש"י

וגונב מבית האיש.
אמר רחמנא ישלם שנים,
ולא מבית הקדש.
לזון משלומי כפל להקדש
(בבבבב יא.). שחיטה
שאינה ראויה לאכלה.
לא שמה שחיטה. וכל
חיוב ואיסור הכא על ידי
שחיטה אינו חל עליה
(קדושין נח.).

א [למן עט.]. א [לעיל
י: פסחים 5. סנהדרין
ק"ב: א. בכורות יא. ג' נ"ג
מוס' לעיל סג. ד"ה רעהו].
ד [לעיל ע"ה. ע"ה. ו]ש"י.
ה [ש"ל גורם ואפילו,
ו]נ"ש בתוספות ד"ה
והתן ועוד שם פד. ד"ה
בעין ומוס' בכורות לב.
ד"ה ה' לאחר שחיטה].

הגהות הב"ח

א [ה' תוס' ד"ה והשתא וכו'
למן. י"ב מחילה דף עט
וע"ש תמוס' ד"ה גנב:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה שחיטה
וכו' דלאחר מיתה לא
חייב מוס'. ע"ה כש"י ר"ש
מעלה ד"ה כמאן
דמקנין:

רבינו חננאל

תני שילומי כפל, פ"ה
הגנב משלם הקרן ...
וזממין משלמין הכפל.
גנב והקדיש ואחר כך טבח
ומכר משלמין תשלומי
כפל ואין משלמין ד' ה'.
בשלמא אטביחה אינו
חייב דכי טבח דהקדש
טבח, אלא אהקדישו
ניחייב מה לי מכרו
להדיוט מה לי מכרו
לשמים. ופרקינן, ר' שמעון
היא וכו'. והא מדרקתא
סיפא ר' שמעון מכלל
דרישא לאו ר' שמעון, אלא
בקדשים קלים ואלבא דר'
יוסי הגלילי דאמי קדשים
קלים ממוין בעלים הן
וברשותיה קמי. ואסיקתא,
לא שני קדשי קדשים ולא
שני קדשי קדשים פטור.
מאי קשיא לך, מה לי
מכרו להדיוט מה לי מכרו
לשמים, מכרו להדיוט
מעיקרא תורה דראובן
השתא תורה דשמעון,
מכרו לשמים מעיקרא
תורה מיקרי והשתא תורה
מיקרי. ר' שמעון אומר
קדשים שחייב באחריותן
וכו'. נהי דסבר ר' שמעון
מה לי מכרו להדיוט מה
לי מכרו לשמים, איפכא
מיבעי, ליה קדשים שחייב
באחריותן, כגון דאמי הרי
עלי עולה, פטור, והא
אכתי לא נפק מרשותיה.
אבל אם אמר הרי זה עולה
שאין חייב באחריותן,
חייב הנפקין להו
מרשותיה. אמר, ר'
שמעון אמילתא אחרית
קאי, וכן הגונב הקדש
מבית בעלין טבחו או
מכרו פטור, מאי טעמא
וגנב מבית האיש קרינא
ביה. ול' שמעון שחיטה
שאינה ראויה לאו שמה
שחיטה, אמאי חייב
בטביחה. ופרקינן משמ'
בשוחט
ד' יוחנן, בשוחט
תמימים בפנים לשום
בעליהן שהיא שחיטה
ראויה. ואקשינן כיון
ששוחט לשם בעליהן הרי
חזרה קרן לבעליהן, אמאי
ההם עלו בשנשפך
לפיכך חייב כי לא חזרה
קרן לבעליהן.

תשלום דכפל משלמין את הכפל והוא משלם שלשה לצד הקרן: כי קא טבח והקדש קא טבח. דהא בלאחר יאוש קיימינן דלי לפני יאוש לא קדשה וכיון דליאוש קנייה הקדש ציאוש ושינוי רשות הלכך לאו דמריה טעמא: ר"ש היא. והפריש גניבה זו לנדור לכיון דחייב בלאחריותו ודבר הגורם לממון הוא כממון דמי ולא מוכרה היא ומיהו לענין טביחה פטור דאע"ג דנרשות גנב קיימא דאם אכדו חייב בלאחריותם להקדש חל עליה מיהא שם הקדש לאפוקי מרשות מרה קמא ולא דמריה קא טבח: **קדשים קלים**. שהקדישו לשלמים: דר' יוסי הגלילי צפ"ק (דף צ"ב). הלכך לאו מוכרה היא ומיהו מרשות מרה קמא אפקינהו שם הקדש וכי קא טבח לאו דמריה קא טבח. ל"ה בטביחה משום הכי לא מייחייב דבשעת טביחה להקדש יניחו דאמר צפ"ק דכי אמר רבי יוסי הגלילי ממון צעלים מחיים אכל לאחר טביחה לא אלא משלמין גבוה קא זכו ולא ניהא לי דבכי האי שחיטה לא אמר ר' יוסי הגלילי דמשלמין גבוה קא זכו אלא צמקדש בחלקו שחלקו צמקדשים דהויא התם שחיטה וזריקה והקטרת חלבים אכל בשעת טביחה אכתי ממון צעלים הם: **אדמי רישא וכו'**. דמשמע דלא מני למימני חייבא בנר דלקדש: **לפגוג וליסני**. ציפא ולאשמועינן חייבא אפילו היכא דלקדש קודם טביחה: **מכרו להדיוט מעיקרא טורא דראובן**. קודם שמכרו קרוי השור על שמו של גנב ומשמכרו קרוי על שם לוקח אכל מכרו עליו לשמים עדיין שם המקדישו מעלו שקרוי עולמו של פלוני: **אמי נהי דסבר רבי שמעון וכו'**. דקא סלקא דעתך משום טביחה לא מייחייב ליה ר"ש א' דאפילו הפרישו לשם נדר המוטל עליו אחריות נפק מרשות מריה קמא ונעשה זה שומר להקדש וכי טבח לאו דמריה קא טבח וכי מייחייב ליה ר"ש אשעתא דהקדש קמחייב ליה דהויא מכירה הלכך מיבעי ליה למימר איפכא: **דאכתי לא נפיק מרשותיה**. הלכך לאו מכירה היא ואטביחה נמי לא מייחייב דמרשות מריה קמא נפיק: **שאין חייב באחריותן חייב אשעת הקדש דמכירה היא: אמילתא אחרית קאי**. דהיכא דלקדש גנב בין לנדור בין לנדבה לא מייחייב ליה ר"ש לאו אשעתא דהקדש משום עדיין שמו עליו נדבתו של פלוני ולא אטביחה דהא מרשות מריה קמא נפק אלא אגונב הקדש צעלים באחריות כי קא טבח דמריה קא טבח דדבר הגורם לממון כממון דמי: **שמעינן ליה לרבי שמעון**. דמנתי' דפטור אטביחת טריפה: **קדשים נמי שחיטה שאינה ראויה היא**. דקדשים הנשחטין בחוץ פסולין ומאי טעמא דרבי שמעון דאמר קדשים שחייב באחריותן חייב דמשמע שאם גנב קדשים וטבחן דחייב בתשלומי ד' וה': והרי חזרה קרן לבעל הבית. הוילין ולשם צעלים נזבחו: **שנשפך הדם**. ומיהו בשעת שחיטה ראויה היא: **שלא לשם צעליהן**. דשחיטה ראויה היא דקיימא לן (נחמס ד' ג). כל הזבחים שנזבחו שלא לשמן כשרים וקרבן לא חזרה לבעלים דקיימא לן [שם] שלא עלו לבעלים לשם חובה: צעלי

תשלום דכפל. ולעיל (דף סח): דמוקי ריש לקיש מתני' דגנב והקדיש ואח"כ טבח משלם תשלומי כפל כשהקדיש צעלים ציד גנב לרין לומר נמי תשלום דכפל: **א"ל אהקדש ליחייב**. כולה הך סוגיא כר' יוחנן ודלא כריש לקיש דמוקי לה לעיל (דף סח): כשהקדישו צעלים ציד גנב: **והשתא תורה דשמעון**. וזה דאמר לקמן (ה) גנב והקדיש חייב ד' וה' דהוי כמוכרו להדיוט היינו צקדשי צדק הבית דלא מיקרו על שם צעלים וקדשי מוצח אומר ר"י אע"ג דמיקרו על שם צעלים ולא הוי הקדש ממכירה מ"מ למ"ד יאוש לא קני חשיב כיאוש ושינוי רשות לענין דחל הקדש אחר יאוש דמשמע לעיל (דף סו): דבעי לאוכוחי אצי לרבה דיאוש לא קני מקרבנו ולא הגוזל ואפילו הכי אמר שם דחל הקדש אע"ג דאכתי לא אסיק אדעתיה דהוי יאוש ושינוי השם אלא משום דהוי יאוש ושינוי רשות:

HebrewBooks.org © Mazonim Publishers. No commercial use allowed.

תשלום דכפל: גנב והקדיש ואחר כך טבח ומכרו כו': אמרי בשלמא אטביחה לא מחייב דכי קא טבח דהקדש קא טבח ולא דמריה קא טבח אלא אהקדש ליחייב א' מה לי מכרו להדיוט מה לי מכרו לשמים הא מני ר"ש היא דאמר קדשים שחייב באחריותן ברשותיה דמריה קיימי אלא מדסיפא ר"ש הוי רישא לאו ר"ש אלא הכא במאי עסקינן בקדשים קלים ואלבא דר' יוסי הגלילי דאמר בקדשים קלים ממוין בעלים הוא וברשותיה קיימי אבל קדשי קדשים מאי משלם תשלומי ד' וחמשה ארתני רישא גנב וטבח ואח"כ הקדיש משלם תשלומי ד' וה' ליפלוג וליתני בדירה במה דברים אמורים בקדשים קלים אבל בקדשי קדשים משלם תשלומי ארבעה וחמשה אלא לעולם לא שניא קדשי קדשים ולא שניא קדשים קלים ודקשיא לך מה לי מכרו להדיוט מה לי מכרו לשמים מכרו להדיוט מעיקרא תורה דראובן והשתא תורה דשמעון מכרו לשמים מעיקרא תורה דראובן והשתא תורה דראובן: רבי שמעון אומר וכו': אמרי נהי דסבר ר"ש מה לי מכרו להדיוט מה לי מכרו לשמים איפכא מיבעי ליה קדשים שחייב באחריותן פטור דאכתי לא נפק מרשותיה קדשים שאינו חייב באחריותן חייב דמפקי ליה מרשותיה אמרי ר"ש אמילתא אחרית קאי והכי קתני אין הגונב אחר הגנב משלם תשלומי ד' וה' וכן גונב הקדש מבית בעלים פטור מ"מ וגונב מבית האיש א' ולא מבית הקדש רבי שמעון אומר קדשים שחייב באחריותן חייב מאי טעמא קרינא ביה וגונב מבית האיש ושאינו חייב באחריותן פטור דלא קרינן ביה וגונב מבית האיש מכרי שמעינן ליה לר"ש דאמר שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה קדשים נמי שחיטה שאינה ראויה היא כי אתא רב דימי אמר ר' יוחנן בשוחט תמימים מבפנים לשם בעלים והרי חזרה קרן לבעלים אמר רבי יצחק בר אבין שנשפך הדם כי אתא רבין אמר רבי יוחנן בשוחט תמימים בפנים שלא לשם בעלים וריש

ורבי שמעון האי אבר שחיטה שאינה ראויה א' שמה שחיטה. הא לא ציטרך אלא משום מ"ד אין לשחיטה אלא לצסוף דלמ"ד דישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף מני למפך אפילו סבר ר"ש שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה אמאי חייב אשחטין חוץ ד' וה' מבי שחט ציה פורמא אסרה וליך לאו דמריה קטנא: **שחיטה שאינה ראויה** היא ויא שמה שחיטה. לגבי ארבעה וחמשה דגמר מוטבוח טבח והכן צר מלגבי לאו דשחטין חוץ דבכתי חייב רחמנא ויא"ת ואמאי חשיב ליה שחיטה שאינה ראויה הא יכול לפדות בשעת פירכוס דבר העמדה והערכה היא כדאמרין צפ"ב דחולין (דף ג'). ואין לך מוס גדול יותר משחיטה ואין סבירא לומר דלפי שנפסל שזו אין לו פדיון דבשלמא פסול שהוא צריפה כגון פיגול אין לו פדייה משום דמלוה לא שרפו כדאמרין צפ"ק כל שעה (פסחים ד' כד). כל שצדקס פסול צבא שרף אכל שחיטת חוץ אינה צריפה אלא בצקורה כדאמרין צפ"ק עד כמה (בכורות דף קמ). מי שאינו מומחה וראה את הבכור ושחט על פיו הרי זה יקצר ומיהו לדברי המפרש דלא חשיב המפרכסת כחיה אלא כגון ישראל צטמאה ונכרי צטמאה דלאו שחיטה היא דהיא דשחט צה שנים או רוב שנים ועדיין מפרכסת הרי היא כחיה דצפ"ב דחולין (ד' ג' ו) אין משנה צסום מקום אלא היינו היא דהעור והרוטב (סס ד' קכא). דשונים ישראל צטמאה כו' אכל היכא דשחטו כמיקונה לא חשיב מפרכסת כחיה מתיישב כאן דשחיטת חוץ לאו צת פדייה היא כיון דשחיטה גמורה היא להוליא מידי נבילה וגם להמירה באכלה אם היה לה פדיון דהכא אליבא דר"ש קיימי דבין רבי יוחנן ובין ר"ל מודו דקדשי מוצח לר"ש היו בכלל העמדה והערכה כדאמרין צפ"ק בתרא דתמורה (ד' ג'): ולא פליגי אלא אליבא דרבנן אכל מ"מ קשה לריש לקיש אליבא דרבנן דקדשי מוצח לא הוי בכלל העמדה והערכה כדאמר התם דלא משחטין צסום מקום לשום מנה שיהיו נפדין ודוחק לומר דמדרבנן הוא דאין נפדין לפי ששעה מוס זה צדיים כשאר מטיל מוס שאין נשחט ויתר על ידי אותו מוס וי"ל דמוס שהוא מחיים חשיב מוס לפדות על ידו אכל מוס א' דלאחר מיתה לא צעלי מומים צעלי מומים יפדו דלא צעי העמדה והערכה הכי תמימים יקצרו: **ש"ל א' לשם בעליהן**. וה"ה שלא לשמן אי נמי ההוא נמי קרי ליה שלא לשם צעליהן משום שלא עלו לבעלים לשם חובה ונראה לו דוחק להעמיד צנשפך הדם ורז דימי דאוקמא כשנשפך הדם משום דניחא ליה לאוקמא צכל קדשים שחייב באחריותן [דבשלם] לשם צעליהן לא מתוקמא צפסח ותטאת דמפלי שלא לשמן:

צעלי מומים צעלי מומים יקצרו (ג). צדיה מתימים יקצרו ונראה לו דוחק להעמיד צנשפך הדם ורז דימי דאוקמא כשנשפך הדם משום דניחא ליה לאוקמא צכל קדשים שחייב באחריותן [דבשלם] לשם צעליהן לא מתוקמא צפסח ותטאת דמפלי שלא לשמן:

צעלי מומים צעלי מומים יקצרו (ג). צדיה מתימים יקצרו ונראה לו דוחק להעמיד צנשפך הדם ורז דימי דאוקמא כשנשפך הדם משום דניחא ליה לאוקמא צכל קדשים שחייב באחריותן [דבשלם] לשם צעליהן לא מתוקמא צפסח ותטאת דמפלי שלא לשמן: